

अध्याय 17: धर्म र अनुकूलन

हडकडको आधारभूत कानून अनुसार मेलजुल तरिकाले एकैसाथ धर्महरूको विविधताको अनुमति दिइ धार्मिक स्वतन्त्रता ग्यारेन्टी गर्छ। 31 डिसेम्बर 2020 मा अद्यावधिक गरेको फरक धर्म सम्बन्धी निम्न जानकारी हडकड वर्षपुस्तकबाट निकालिएको थियो।

बौद्ध धर्म

बौद्ध धर्म भनेको 700 भन्दा बढी वर्षको केही मिति पछाडि लगभग एक मिलियन पछ्याउने व्यक्तिहरू र 400 भन्दा धेरै मन्दिरहरूसँग हडकडमा अभ्यास गरिने प्रमुख धर्महरू मध्य एक हो।

स्थानीय बौद्ध समूहहरूसँग लामो सहायतायुक्त सामाजिक कल्याण र शिक्षा छ। दुबै जवान र वृद्धको लागि चिकित्सा र सामान्य स्याहार सहित सार्वजनिकको लागि परोपकारी सेवाहरू उपलब्ध गराउँदाको अवस्थाको लागि हडकड बौद्ध संघ 1945 मा स्थापित गरिएको थियो र बौद्ध शिक्षा र संस्कृति जारी गर्ने प्रयास गर्छ।

ताओ धर्म

ताओ धर्म भनेको 2,000-वर्ष इतिहास भएको चीनको स्वदेशी धर्म हो। हडकड टइस्ट संघद्वारा 2010 मा गरिएको सर्वेक्षण अनुसार, हडकडसँग एक मिलियन भन्दा धेरै पछ्याउने व्यक्तिहरू र 300 भन्दा धेरै टइस्ट कुटी र मन्दिरहरू छन्।

1961 मा प्रमुख मन्दिरहरूको प्रतिनिधिहरूद्वारा सेट गरिने हडकड टइस्ट संघले टइस्ट धार्मिक ग्रन्थ र नैतिक मान्यताहरू बढाउनको लागि धार्मिक, सांस्कृतिक र परोपकारी क्रियाकलापहरू आयोजन गर्छ। मार्चको दोस्रो आइतवारमा आयोजित वार्षिक टइस्ट दिन टइस्टहरूको विश्वास ताओ धर्मको निर्माता र *Tao Te Ching*, चौथो शताब्दी BC को अन्तमा मिति लेखिएको प्रमुख टइस्ट पाठको लेखक हो भनी देवता Taishang Laojun वा Laozi को जन्मदिन मनाइन्छ।

कन्फ्युशस धर्म

कन्फ्युशस धर्म भनेको परम्परा र संस्कारहरूको महत्वपूर्ण जोड्ने प्रचीन चिनियाँ दार्शनिक कन्फुसियसबाट उत्पन्न भएका धार्मिक, नैतिक र दार्शनीक शिक्षाहरूको सेट हो। यी मान्यताहरू कन्फ्युशियन एकेडेमीको वकालतद्वारा स्थानीय प्राथमिक, सेकेण्डरी र विश्वविद्यालय शिक्षामा परिचित छन्। अन्य स्थानीय कन्फुसियन संस्थाहरूले हङकङ कन्फुसियन संघ र कन्फुसियन हल समावेश गर्छ।

मुख्य कन्फुसियन पर्व कन्फुसियनको जन्मदिनको दिनमा पर्दछ, जुन लुनार पात्रोमा आठौँ महिनाको 27 दिनमा पर्छ। एकेडेमीले सरकारद्वारा पहिचान र समर्थन गरिए अनुसार निम्न मध्य-शरद पर्वको दिनमा कन्फुसियन दिन मनाउँछ। अर्को मुख्य फिस्ट दिन भनेको चौथो लुनार महिनाको दोस्रो दिनमा प्रचीन चिनियाँ दार्शनीक मेनसुयसको जन्मदिन हो।

इसाई धर्म

इसाई समुदाय सदस्यहरू लगभग 1.2 मिलियन छन्, जस मध्ये प्रोटेस्ट्यान्ट र रोमन क्याथोलिक हुन्। हङकङमा ग्रीक, रसियन र कप्टिक अर्थोडक्स चर्च पनि उपस्थित छन्।

प्रोटेस्ट्यान्ट समुदाय

स्थानीय प्रोटेस्ट्यान्ट आन्दोलन 1841 मा सुरु भएको थियो। अनुसन्धान संस्थाद्वारा गरिएको हङकङ इसाई परिषद् र सर्वेक्षण अनुसार अहिले त्यहाँ 70-विजोर मूल्यवर्ग तर्फ फैलिएका लगभग 800,000 जति दर्ता गरिएको सदस्यहरू छन् र 400 भन्दा कम स्वतन्त्र चर्चहरू छन्। कम्तीमा 1,500 को लगभग 1300 एकत्रीकरणहरू चिनियाँ-बोल्ने छन्। यसले चीनको Church of Christ (प्रिसबाइटेरियन र कङ्ग्रेगेशनल परम्पराहरू प्रस्तुत गर्ने); Hong Kong Sheng Kung Hui; हङकङको Methodist Church; True Jesus Church र Local Church (सानो समूह) जस्ता स्वदेशी मूल्यवर्ग समावेश गर्छ। चर्चहरू बीचको सहकारितालाई हङकङ इसाई परिषद् र हङकङ चिनियाँ चर्च संघद्वारा सहज गराइएको छ।

प्रोटेस्ट्यान्ट समुदायको आवश्यकता र आपतकालीन राहत समर्थन र विकास परियोजनामा उपस्थित हुने 730 भन्दा बढी पारा-चर्च एजेन्सीहरू।

रोमन क्याथोलिक समुदाय

हडकडमा रहेको रोमन क्याथोलिक चर्च 1841 मा लक्ष्य प्रान्त र 1946 मा भएको धर्मप्रदेश अनुसार स्थापना भएको थियो। हडकडको क्याथोलिक धर्मप्रदेश अनुसार, त्यहाँ Cantonese मा सञ्चालत धार्मिक सेवाहरूको लागि 39 वटा चर्च, 32 मन्दिर र 28 हलहरू सहित 52 बस्तीहरूमा 279 पुजारी, 74 दाजुभाइ र 427 दिदीबहिनीहरूद्वारा धारण गरिएका लगभग 404,000 क्याथोलिकहरू छन्; तीन-पाँचौं भागको बस्तीहरूले अङ्ग्रेजीमा र अन्य अवस्थाहरूमा ट्यागालगामा, फिलिपिनो भाषामा सेवाहरू पनि प्रदान गर्छ। विश्व वरिपरिका Pope र अन्य क्याथोलिक समुदायहरूसँग गहिरो लिङ्क राख्दा धर्मप्रदेशको आफ्नै प्रशासनिक संरचना छ।

मुसालमान धर्म

हडकडको इस्लामिक समुदाय निधिको सम्मिलित समीति अनुसार, हडकडले 150,000 इन्डोनेसियाली, 50,000 चिनियाँ, 30,000 पाकिस्तानी र भारत, मलेसिया, मध्य पूर्वी, अफ्रिका र कुनै पनि ठाउँका मानिसहरू समावेश गरी 300,000 मुसालमान धर्मका मानिसहरूको अनुमान गरेको छ।

सबै स्थानीय इस्लामिक क्रियाकलापहरू समीतिहरूद्वारा सञ्चालन गरिएका छन् जस्तै सबै पाँचवटा मस्जिद, दुईवटा चिहान घरहरू र एक किन्डरगार्डेन व्यवस्थित गर्ने परोपकार उत्पन्न गर्छ। तिनीहरूले दाहसंस्कार व्यवस्था गर्छ, रामादान सहित पर्वको मिति घोषणा गर्छ र निरीक्षणहरूको आचरण गर्छ र हडकड र मेनल्याण्डका भागहरूमा हलाल खानाको लागि प्रमाणपत्रहरू जारी गर्छ।

स्थानीय चिनियाँ मुसालमान धर्महरू विशेष गरी चिनियाँ मुसालमान धर्म संस्कृति र भाइचारा संघद्वारा प्रतिनिधित्व गरिएका हुन् जस्तै कलेज, दुईवटा प्राथमिक विद्यालय र दुईवटा किन्डरगार्डेनहरू सञ्चालन गर्छ।

400 भन्दा धेरै उपासकहरूको लागि आवश्यकता पूरा गर्न 1849 मा निर्माण गरिएको र 1915 मा पुनः निर्माण गरिएको मध्य-स्तरमा रहेको Jamia मस्जिद सबै भन्दा पुरानो मस्जिद हो। यसको धेरै सुविधाहरू मध्ये 1,500 भन्दा बढी सुविधाहरूको क्षमता भएको पुस्तक भण्डार, क्लिनिक, स्लामिक क्यान्टिन र मुसालमान समुदायिक किन्डरगार्डेनसँग Wan Chai मा भएको आँठ-तल्ला मस्जिद अम्मर र ओस्मान रामजु सडिक्क स्लामिक केन्द्र हो। Kowloon मस्जिद र स्लामिक केन्द्र, यसको विशिष्ट सेतो-मार्बल समाससँग Tsim Sha Tsui मा भएको एक ल्याण्डमार्क हो र स्थानीय मुसालमानको तथ्य पहिचान स्पष्ट गर्छ। यसको 3,500 को क्षमता छ र वार्षिक रूपमा लगभग एक मिलियन प्रयोगकर्ताहरू हेनुहोस्। Stanley मस्जिद Stanley Prison भित्र छ जब Chai Wan मस्जिद Cape Collinson मा छ। चिहान घरहरू Happy Valley र Cape Collinson मा छन्।

हिन्दु धर्म

भारत, नेपाल, श्रीलङ्का, थाइल्याण्ड र अन्य साउथइस्ट एसियाली राष्ट्रहरूबाट 100,000-बलियो हिन्दु समुदायका धार्मिक र सामाजिक क्रियाकलापहरू Happy Valley को हिन्दु मन्दिरमा केन्द्रित छन् जस्तै हडकडको हिन्दु संघ व्यवस्थित र कायम गर्छ। उपासकहरूले ध्यान व्यायाम, आध्यात्मिक लेक्चर, योगा कक्षा र अन्य समुदायिक क्रियाकलापहरूको लागि र दिवाली, दशहरा, होली, गणेश चतुर्थी, चेती चान्द र हनुमान पूजा जस्ता मुख्य पर्वहरू अवलोकन गर्न मन्दिरको प्रयोग गर्छन्। तिनीहरूले हिन्दु संस्कारहरू र विवाह सम्बन्धी अध्यादेश अनुसार संलग्नता र विवाह समारोहहरू पनि गर्छन्। Cape Collinson मा अन्य महत्वपूर्ण सेवाहरूले अन्तिम संस्कारको व्यवस्था, दाहसंस्कार र सम्बन्धित संस्कारहरूका लागि व्यवस्थाहरू बनाउने र हिन्दु घाट कायन गर्ने समावेश गर्छ।

मन्दिरले प्रत्येक आइतबार बिहान धार्मिक संगीत सत्र र धार्मिक प्रवचनहरू, सोमबार साँझमा पनि स्थगत गरिएको निःशुल्क समुदायिक खानाद्वारा पालना गरिएको धारण गर्छ।

सिख धर्म

हडकडले यसको पहिलो सिख 19 औं शताब्दीमा ब्रिटिश सशस्त्र बलको भागको रूपमा पन्जाब, भारतबाट प्राप्त गरेको थियो। 1901 मा, सहरको स्टेशनमा ब्रिटिश बल रेजिमेन्टको सिख सदस्यले Queen's Road East, Wan Chai मा पहिलो सिख मन्दिर, श्री गुरु सिंह सभाको निर्माण गर्नुभएको थियो। यो मन्दिरलाई पछि खालसा दिवान भनी पुनः नामाकरण गरिएको थियो। 2008 मा बनाइएको आयाम ब्लक प्रयोग गर्दा चिरा पर्नाले मध्य-2018 मा पुरानो भवनलाई भित्काएइको थियो। दुईवटा प्रार्थना हलहरू, निःशुल्क भान्सा र डाइनिङ कोठा, नीजि प्रकार्य कोठाहरू, सेमिनार हल, डिजिटल पुस्तक भण्डार, कार पार्न र अन्य सुविधाहरूसँग नयाँ चार-तल्ला मन्दिर निर्माणमा छ र 2021 अन्तिममा पूरा गर्ने अनुमान गरिएको छ।

खालसा दिवान, एक दर्ता गरिएको परोपकारी संस्था हो जस्तै मन्दिर व्यवस्थित गर्छ, वैदेशिक आगन्तुकहरूको लागि लडुगारको प्रावधान (निःशुल्क खाना) र दीर्घकालीन निवास सहित दुबै सिख धर्मका वा सिख धर्ममा नभएकाहरूको लागि ऐच्छिक सेवाहरू प्रदान गर्छ।

खालसा दिवान अनुसार, त्यहाँ हडकडमा लगभग 12,000 सिखहरू छन्। सिख धर्म निर्माता गुरु नानक देव जीको पछ्याउनेहरूले प्रत्येक बिहान र साँझ मन्दिरमा धार्मिक सेवाहरूमा उपस्थित हुनुहुन्छ। उहाँहरू त्यहाँ पनि आइतबार र मुख्य सिख पवित्र दिनमा जम्मा हुन्छन्। उहाँहरूको एकदमै महत्वपूर्ण धार्मिक दिनहरू भनेको गुरु नानक देव जी र गुरु गोविन्द सिङ जी (10 औं गुरु) र भाइसाकी (सबै सिखहरूको जन्म दिन र नामकरण) का जन्म दिन हुन्।

यहूदी धर्म

1840S मितिबाट हडकडमा यहूदी समुदायको व्यवस्थापन र विश्वको विभिन्न भागहरूबाट पारिवारिक विकृत समाविष्ट गर्नुहोस्। त्यहाँ तीनवटा मुख्य साइनागोगस छन् – दैनिक उपलब्ध गराउने ओहेल साइनागोगस (अर्थोडक्स), आराम र पर्व सेवाहरू; Robinson Road मा समान आवास साझा गर्ने दुवै आराम र पर्व सेवाहरूसँग हडकडको (सुधार) संयुक्त यहूदी समूह; MacDonnell Road मा दैनिक सेवाहरू हुने छब्याड लुभाभिक्वा। स्थानीय यहूदी मानिसको धर्महरू, सांस्कृतिक र सामाजिक जीवनमा सबैले महत्वपूर्ण भूमिका पूरा गर्नुभयो।

अन्य धर्महरू

बाहा'आइ धर्म र जोरोराष्ट्रानिजम भनेको धेरै वर्ष अघि हडकडमा स्थापना भएको अन्य धर्महरू मध्ये एक हुन्।